

GENT DEL MASNOU

Butlletí Gent del Masnou 3a època núm. 375, juny del 2019

El bar del Casal d'Alella a licitació

L'Associació Casal d'Alella treu a licitació, en règim de lloguer, el bar situat dins l'Espai d'Arts Escèniques ubicat al cor de la població. Les persones interessades poden descarregar les bases de licitació que trobaran a la pàgina web de l'associació: **casaldalella.cat**.

Us podeu posar en contacte amb el correu electrònic **info@casaldalella.cat** o bé trucant al **617 18 13 52**

Tallers Masnou

G.Oliveras Taller Multimarca

Àngel Guimerà, 14, el Masnou (Ocata) Tel. Fax 93 540 31 57 · genis.oliveras@gmail.com

Recollida del vehicle a domicili · Cotxe de substitució gratuït · Manteniment de motocicletes i vehicles clàssics. Servei ITV 100%

VENDA DE PETARDS

REVELLLES DE SANT JOAN I SANT PERE 2019

COETS, FONTS, BATERIES, BENGALS

TROBI EL CATÀLEG I LES NOSTRES OFERTES A: WWW.PIROTECNIAGARCIA.COM

Prepari la seva
comanda per
internet
i estalviï
temps i diners

Obert a partir
del dia 15 de
juny als
nostres llocs
habituals

- Av. Joan XXIII (davant del cementiri del Masnou)
- Amadeu I, carretera d'Alella

- Torrent de Cal Gaio amb carrer Manila (davant del centre comercial DIA)

A LES VOSTRES REVELLLES MANIPULEU ELS PETARDS AMB SEGURETAT SEGUINT LES INSTRUCCIONS D'ÚS I RESPECTANT ELS ALTRES I ES CONVERTIRAN EN FESTES D'ALEGRIA I DIVERTIMENT.

Butlletí mensual de **Gent del Masnou**, associació cívico-cultural, recreativa i esportiva inscrita amb el número 7.669 al registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya.

Equip de Redacció:

Joan Camps - Joan Casals - Joan Muray
Esteve Pujol

Portada: Revetlles

Publicitat: 93 555 16 59

Imprimeix: Jobagraf.

Tiratge: 3.500 exemplars

Paper ecològic de 90 g.

Edita: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
93 126 82 20
gentdelmasnou@gmail.com
www.gentdelmasnou.cat

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

El repartiment d'aquest butlletí als socis es fa amb el suport de
l'Ajuntament de la Vila.

Molt bon Sant Joan, Festa Major i fel·lç estiu

ET CONVIDEM A FER-TE SOCI DE GENT DEL MASNOU

Tu hi sortiràs guanyant i la
nostra vila també

Dr. Agell, 9 - 93 126 82 20

www.gentdelmasnou.cat

gentdelmasnou@gmail.com

Editorial

LA VEU DE LES URNES

Encara que avui ja és aigua passada, volem deixar constància del resultat assolit al Masnou en les eleccions generals celebrades el 28 d'abril passat, de les quals destaquem l'alt grau de participació, amb un 80,46% del total del cens, i superar així amb més de 10 punts el resultat de l'any 2016. Segons s'informà en el web municipal el resultat fou: ERC-SOBIRANISTES 4.422 (31,42%), PSC-PSOE 2.578 (18,32%), ECP-GUANYEM EL CANVI 2.057 (14,62%), JXCAT-JUNTS 1.977 (14,05), Cs 1.350 (9,59%), PP 521 (3,70%) i FRONT REPUBLICÀ 466 (3,31). Felicitats, doncs, a la candidatura més votada (ERC-SOBIRANISTES) i a tots els masnovins per la demostració de responsabilitat democràtica.

D'altra banda, el diumenge 26 de maig, com és ben sabut, es van celebrar les eleccions municipals i les europees i una vegada més, els capricis del calendari ens han impedit de poder-ne comentar els resultats a temps com hauríem volgut. Tal com hem esmentat en altres ocasions, els recursos limitats de què disposem ens obliguen a tancar l'edició del Butlletí mensual uns quants dies abans d'acabar el mes i això fa que no podem fer-nos ressò dels esdeveniments socials importants que s'escauen a les darreries del mes, com és el cas.

Segui com sigui, confiem i desitgem que el veredict de les urnes hagi estat convincent, especialment amb una participació cívica d'alt nivell, profitosa per als interessos de la Vila en el cas de les municipals (les que ens són més properes) i profitosa per al nostre país en el cas del Parlament Europeu, fòrum on cal disposar d'unes veus valentes i qualificades que sàpiguin transmetre els anhels i desitjos legítims que ens ocupen.

Abans de tancar l'edició d'aquest mes hem pogut contemplar l'acte de presa de possessió dels diputats i senador independentistes, empresonats, rebuts amb aplaudiments o impropis segons cada facció dels respectius hemicicles. Aquestes són les fórmules dignes emprades per cadascun d'ells en l'acatament:

Des del compromís republicà, com a pres polític i per imperatiu legal, sí, prometo. Oriol Junqueras. / *Ho prometo per imperatiu legal amb l'altal al mandat democràtic de l'1-O i al poble de Catalunya.* J. Sánchez, J. Turull i J. Rull / *Fins a la proclamació de la república catalana i sempre compromès amb la llibertat, la igualtat i la fraternitat i, per imperatiu legal, prometo.* R. Romeva.

Esperem que la maquinària burocràticorepressiva de l'estat no els passi el corró pel damunt i no els suspengui en les seves funcions. Els necessitem.

El President

Sumari

EDITORIAL	3
GENT AMB GENT <i>Aurora Mateu Botey</i>	4
LA PUNTA DE LA LLENGUA (108) <i>Esteve Pujol</i>	6
LA CORDILLERA <i>Joan Maresma Duran</i>	8
MAQUIAVEL <i>Joan Camps</i>	10
BÚSTIA OBERTA	11
CRÒNIQUES D'ULTRAMAR <i>Joan Muray</i>	11
HISTÒRIES DE LA VILA <i>Joan Muray</i>	14
SALVEM EL BISMARCK <i>Albert Vidal</i>	17
VIVÈNCIES <i>Pep Pardo</i>	18
PARLEM DE LLIBRES <i>Pere Martí Bertran</i>	19
LA CUINA DE L'ANTÒNIA <i>El Cullerot</i>	21
POESIA DE JOSEP VENDRELL	22
SOM <i>Oriol Lugo</i>	23
HISTÒRIA IMPRESCINDIBLE <i>Jaume Clotet i Lluís Vallis</i>	26
GENT DEL MASNOU INFORMA	30
ELS RELLOTGES DE SOL PARLEN <i>Esteve Pujol</i>	30
DITES I PERSONATGES POPULARS <i>Albert Vidal</i>	31
CRÒNICA <i>Calet</i>	31

GENT AMB GENT CONVERSES

Aurora Mateu Botey

La passió d'aprendre i ensenyar català

Més que una feina era una feinada

La falta de memòria ens fa perdre el Nord; tots els qui vam néixer en temps de guerra vam patir el franquisme quan el català va ser objecte d'una agressió brutal i va quedar reduït a l'ús familiar. Des del 1939 fins al 1975, seguint la línia imperialista del Decret de Nova Planta signat per Felip V el 1716, la dictadura imposà el castellà com a única llengua de l'ensenyament, de l'administració i dels mitjans de comunicació. Malgrat això, el català parlat va sobreviure com a llengua vehicular en el sí familiar, però malauradament la meitat dels catalanoparlants érem literalment analfabets. Fou aleshores quan Òmnium Cultural va crear una xarxa de centres a tot Catalunya per facilitar-ne l'ensenyament i formar mestres. Aurora va ser una de les nombroses pioneres a titular-se i difondre activament l'ensenyament del català. Per això hem acudit a ella per conèixer les seves vivències.

Quins records tens presents de la teva infantesa?

Vaig néixer a Teià. De la meua família, la mare era coneguda com la Quimeta de can Pau i el pare com l'Antonet del Cafè. Li deien així perquè els seus pares regentaven el cafè "La Unió", que era el local social de les esquerres. Estava situat a la Riera de Teià on actualment hi ha la Casa de Cultura. El meu germà va néixer en plena República i els padrins li van posar el nom de Triomf. Posteriorment es va veure obligat a inscriure's amb el nom de *Triunfo de la Santa Cruz*.

El pare, durant la Guerra, va anar a la batalla de l'Ebre. A l'any 1945, els pares es van vendre la casa de Teià per poder-se comprar la maquinària i establir-se de fuster al Masnou. Un ofici que dominava molt bé.

—Dit això; s'aixeca un moment i ens convida a contemplar un quadre penjat a la paret. Es tracta d'una peça de fusta artísticament tallada en relleu representant l'escut del Barça. Tot seguit veiem també l'escut de Catalunya fet amb la mateixa qualitat artística. Ens explica que el pare era fuster industrial, però que aquestes escultures les va fer de jubilat. Comenta que la que més li agrada és l'escut antic del Masnou, fet amb tots els detalls, tallat en una sola peça de fusta.

Com vas assimilar el canvi, en venir a viure al Masnou?

Les coses van ser difícils. Vaig fer la

L'Antonet Mateu mostrant, orgullós, la seva talla de l'escut del Masnou

Primera Comunió a Teià i després ja vam venir al Masnou. La mare va treballar esporàdicament a can Cisa. El diumenge amb nenes de la meua edat anàvem a Catecisme i després Mossèn Pere Clot ens signava un full d'assistència que ens permetia anar al cinema de la Catequística sense haver de pagar l'entrada.

La religió ho manegava tot, però també tenia les seves compensacions. Amb un grup d'amigues fèiem classe de catecisme als més petits i una vegada el Mossèn ens va obsequiar amb un

viatge a una cel·la de Montserrat. Va ser una gran aventura ja que hi vam anar sense pares ni mestres.

Vaig anar a l'escola de la Sagrada Família. Els primers cursos del Batxillerat els vaig fer a l'Acadèmia Montserrat amb el Sr. Marcos. Era un gran mestre, però tenia fama de mal geni. En canvi a mi em va acollir molt bé. Com que ell es feia els resums de les lliçons a mà i jo practicava la mecanografia, em va proposar de passar-los a màquina i a canvi no passava el rebut de la mensualitat als meus pares. A part de "pagar-me" els estudis, vaig millorar molt la meua velocitat de tecleig a la màquina d'escriure. Com que aquí només es feia el Batxillerat Elemental, vaig anar a l'Acadèmia Bosch fins a aprovar el Batxillerat Superior.

T'havia arribat l'adolescència; com et va anar?

Em va anar bé. M'agradava anar a ballar sardanes, fer petites excursions, com anar a l'aplec de la Cisa, anar a Teià per la Festa Major...

El ball amb orquestra només es feia per les festes de Sant Pere a l'envelat. Sempre hi anàvem amb els pares, que mantenien una prudent vigilància com a espectadors. Era l'època quan els balls s'apuntaven anticipadament. Mai dos de seguits amb el mateix jove, ja que era un senyal inequívoc d'un incipient nuviatge. Ballant van quallar bastants

L'Aurora Mateu, la del mig, en el ball de Carnestoltes al 1956

A la pl. d'Ocata en el concurs de Sant Jordi

parelles, que amb el temps van arribar a casar-se.

d'Adults del Masnou i en Francesc és mestre a l'Escola Marinada.

Va ser així com en Francesc i tu us vau enamorar?

Un dimarts de Carnestoltes de 1956, un grup de set nois i set noies del Masnou vam decidir disfressar-nos com els ballarins de la pel·lícula "Set núvies per a set germans" i vam anar al Carnaval del Casinet; imitant els balls trepidants del cinema, vam ser l'expectació de la festa. Se'n va parlar tant que des d'Alella se'ns va convidar a anar al seu ball de disfresses del dissabte següent. Van venir a buscar-nos expressament amb autobús i ens van obsequiar amb una xocolatada. Jo tenia 17 anys i en Francesc va ser esporàdicament la meua parella de ball, però la cosa no va passar d'aquí.

L'enamorament i el festeig va venir molt més tard. Vam casar-nos l'any 1963. Vam tenir dos fills; primer va néixer la Lourdes i després en Francesc. La Lourdes és pedagoga a l'Escola

Després de casar-te, vas continuar treballant?

No, em vaig dedicar als fills i a portar la casa. Espavilats ja els nanos, vaig tenir més temps lliure i fou aleshores quan em va cridar l'atenció un anunci de la ràdio que deia: "Vols aprendre català?". Així va ser com vaig contactar per primera vegada amb Òmnium Cultural i tot seguit em vaig apuntar a les classes de català que ells organitzaven. Anava a Barcelona dos dies per setmana. En principi només pretenia millorar la parla i l'escriptura ortogràfica. La professora era molt insistent dient-nos "Preneu-vos-ho seriosament i examineu-vos per obtenir la titulació de tots els nivells ja que tard o d'hora ens podeu fer falta".

Vaig presentar-me al primer examen i, sense saber encara si havia aprovat, em van trucar de Barcelona per oferir-me feina a la Biblioteca Pública Arús. Vaig dir que estava al llit amb una grip

febrosa i no em trobava en condicions de poder-hi anar. Qui em trucava, amablement va insistir "Com que vostè viu al Masnou, quan es trobi bé podria presentar-se a l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs on també necessiten una mestra de català."

Aquí hi vaig treballar un curs i, en acabar-lo, em van convèncer per treballar a Badalona. La coordinadora, la Teresa Lleal, una dona motivadora en extrem i amb qui vaig entendre'm molt bé, em va insistir que oferís els meus serveis de català a l'Ajuntament del Masnou. Aleshores fou la Carme Giralt qui, valorant la titulació de la Diputació de Barcelona, va organitzar uns cursos de Català per a Adults. Aquests cursos, que es van organitzar durant molts anys; els vam compartir amb la Montserrat Llop.

O sigui que una activitat que havia començat com una afició va convertir-se en una feina?

Més que una feina era una feinada i no tot es cobrava. Treballava uns dies a Badalona i altres al Masnou. Com que hi havia molta feina a fer, em van nomenar coordinadora del Maresme Sud, la qual cosa va significar que m'ocupava de l'organització i supervisió dels cursos de Català que es feien a Alella, Teià, Premià i Vilassar de Mar i de Dalt. Vaig mobilitzar tota la família, que m'ajudaven a repartir cartells dels horaris dels cursos.

Repartíem també cartells amb lèxic català de moltes especialitats i oficis: forns, peixateries, verdures, flors, mobiliari, infermeria... cosa que permetia que la gent anés normalitzant el llenguatge professional i quotidià.

Vols dir que tothom treballava sense cobrar, per a l'amor a l'art?

Molt al principi no cobràvem. Depeníem d'alguna subvenció fins que les coses es van anar normalitzant i regulant.

Finalment et vas centrar en el Servei Municipal de Català del Masnou. Com et va anar?

Vaig treballar-hi molts anys, fins que vaig jubilar-me. La feina de correcció a vegades es feia en un ambient angoixant de presses, sobretot quan tot just

Un curs de català celebrant el Nadal

GENT AMB GENT CONVERSES

Aurora Mateu Botey

Ve de la pàgina anterior

s'escrivien els textos i s'havien de portar corregits a la impremta immediatament. Tinc moltes anècdotes, bones i dolentes. Com alguna vegada que la Policia Municipal m'havia portat textos urgents de l'Ajuntament per corregir a casa i s'esperaven a baix perquè els els tornés per portar-los a la impremta.

En aquesta època organitzàvem, sempre amb la Montse, sortides culturals per als alumnes de català, com visitar el Parlament de Catalunya, el Liceu, la Generalitat, Besalú, Catalunya en Miniatura, etc... ballades per a l'aprenentatge de sardanes, concursos per Sant Jordi, editàvem cartes per als Reis Mags de l'Orient, fanalets... molta feina relacionada amb la cultura i la llengua catalana.

També escrives a *Gent del Masnou*?

M'agradava molt col·laborar amb *Gent del Masnou*. Recopilava paraules o expressions d'ús popular, barbarismes que calia evitar i en Joan Casals, amb la seva destresa de ninotaire, ho il·lustrava gràficament per fer-ho més amè. Així els lectors de la revista perfeccionaven el seu lèxic.

II CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA LLENGUA CATALANA

Mesa presidencial de l'acte, amb la presència de l'Alcalde, Josep Azuara, el Ponent de Cultura Joaquim Pera, la conferenciant Mrs. Rita J. I. Hamble i Aurora Mateu, responsable del Servei Municipal de Català.

Crònica local parlant dels actes del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, celebrat al Masnou i arreu dels Països Catalans, la primavera del 1986

D'on treus la felicitat interior que projectes?

Estic bé de salut. Això és una loteria que cal aprofitar.

M'agrada nedar a la piscina a l'hivern, però m'estimo més l'estiu per poder prendre el sol i nedar al mar. Vaig a Activitats Físiques per a la gent gran a Can Malet. M'apunto a moltes activitats amb amigues de tota la vida.

Continuo tenint sempre a punt la maleta per viatjar. Darrerament he visitat Argentina, Xile, Perú, l'Índia, Armènia... i fins i tot vaig anar a Brussel·les amb la gent de l'ANC.

Un viatge que em va marcar molt va ser

a Egipte, ja que feia poc que s'havia mort en Francesc, el meu marit. El guia em va veure emocionada, amb llàgrimes als ulls, mentre contemplava les piràmides. Li vaig dir: "Fa poc que he perdut el meu marit i m'ha vingut a la memòria". Ell solemnment em va dir "No esté triste. Él está aquí con usted... Mientras se acuerde de él, jamás la abandonará". Una manera de consolar-me que reconec que en aquell mal moment em va donar molts ànims.

La felicitat potser és això: gaudir de tot allò que és bo de recordar.

La punta de la llengua (108) Esteve Pujol i Pons

Continuem amb les ESSES SORDES (sol, pensar, cendra, concili, passar, possessió...) i amb les ESSES SONORES (cosa, causa, senzill, pinzell...) del mes passat i ens fixarem en alguns errors notoris en aquest camp.

Tenim moltes paraules derivades del mot MISSIÓ (amb essa sorda) que cal també pronunciar amb essa sorda: admissió, comissió, comissionat, dimissió, emissió, emissora, missioner, permissiu, remissió, submissió, transmissió...

El mateix passa amb el femení d'alguns mots originalment masculins: abadessa, alcaldessa, baronessa, comtessa, diaconessa, duquessa, jutgessa, mestressa, metgessa, ogressa, sastressa... tots ells pronunciats amb la essa sorda de *sopa*.

Alerta, que el plural de CAS és CASOS i el de PAÍS és PAÏSOS; tots dos plurals amb essa sonora (com si hi hagués una Z).

Sentim sovint molts locutors de ràdios ben nostrades que no saben dir correctament els mots DECISIÓ, DECISIU, DECISIVA...; cal pronunciar-los com si estiguessin escrits així DESSIZIÓ, DESSIZIU, DESSIZIVA...que és justament el que hi ha escrit!

I per acabar-ho d'arreglar, trobem un anunci a la televisió on fan servir grotescament l'adjectiu CASOLÀ (que ve de CASA, evidentment) i el pronuncien CASSOLÀ (que vindria de CASSOLA!). Deu ser per fer gràcia i vendre més!

Per acabar, una espècie d'acudit: per exemple, la paraula SILENCI sonaria exactament igual si escrivíssim SILENCI, SILENSI, CILENCI o CILENSI... o bé SINCER, SINSE, CINCER, CINSER. Reconec que l'ortografia no és pas sempre senzilla; i no parlem mai d'ortografia *natural*, ja que no existeix en cap idioma: l'ortografia és totalment arbitrària sempre i en tot lloc; és fruit d'un pacte entre qui escriu i qui llegeix.

24 hores al seu servei

FARMÀCIA DE GUÀRDIA

La farmàcia de guàrdia serà oberta 24 hores seguides.
De les 9.30 del matí a les 9.30 de l'endemà.

-- Juny 2019 --

1 dissabte Riera
2 diumenge Riera
3 dilluns Viamar
4 dimarts Dominguez
5 dimecres Aymar
6 dijous Ocata
7 divendres Riera
8 dissabte Fàbregas
9 diumenge Fàbregas

10 dilluns Fàbregas 2a Pasqua Festa local

11 dimarts Dominguez
12 dimecres Ocata
13 dijous Riera
14 divendres Fàbregas
15 dissabte Viamar
16 diumenge Viamar
17 dilluns Riera
18 dimarts Ocata
19 dimecres Aymar
20 dijous Riera
21 divendres Viamar
22 dissabte Dominguez
23 diumenge Dominguez

24 dilluns Dominguez St Joan

25 dimarts Riera
26 dimecres Ocata
27 dijous Viamar
28 divendres Aymar

Festa Major

29 dissabte Aymar Sant Pere Festa local
30 diumenge Aymar

Festa Major

-- Juliol 2019 --

1 dilluns Riera
2 dimarts Fàbregas
3 dimecres Viamar
4 dijous Dominguez
5 divendres Aymar
6 dissabte Ocata
7 diumenge Ocata
8 dilluns Fàbregas
9 dimarts Viamar
10 dimecres Dominguez
11 dijous Aymar
12 divendres Ocata
13 dissabte Riera
14 diumenge Riera
15 dilluns Fàbregas
16 dimarts Dominguez
17 dimecres Aymar
18 dijous Ocata
19 divendres Riera

Horaris de les farmàcies del Masnou

Aymar (Maricel)

Almeria, 14 · 93 555 03 81

Domínguez (Est. Masnou)

Enamorats, 2 · 93 555 59 36

Fàbregas

Navarra, 68 · 93 555 19 79

Ocata

JFKennedy, 5 · 93 555 33 08

Riera (Club nàutic)

J.Llimona, 22 · 93 555 08 55

Viamar

Prat de la Riba, 23 · 93 555 04 03

De dilluns a divendres

Dissabte

9.15 - 21

9.15 - 14

8 - 20.30

9 - 13.30

9 - 13 i 16.30 - 20

9.30 - 13

9 - 20.30

9 - 20.30

9 - 20.30

9 - 20.30

9 - 20.30

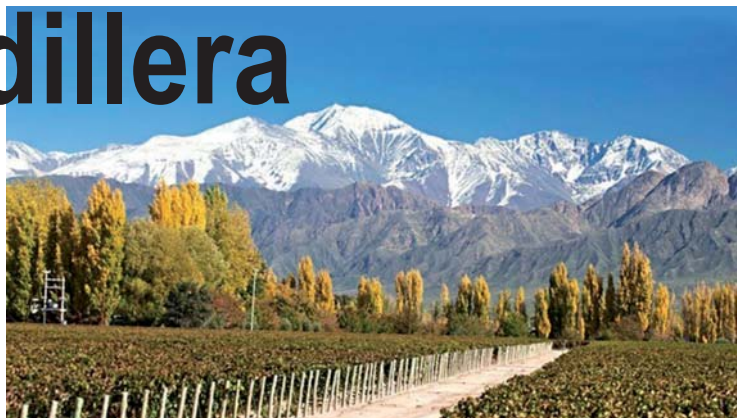
9 - 14

La Cordillera

Joan Maresma Duran

Durant els últims anys hem tingut la fortuna de fer diferents viatges llampec: sortides de cap de setmana o de ponts que ens han permès conèixer una mica Amèrica del Sud i, principalment, Brasil. Alguns diuen que en aquesta època d'instabilitat i d'insatisfacció permanent, les persones ja no viatgen i són només turistes de consum ràpid —la mateixa samarreta es troba a París, Brasília o Nova Delhi— que no es barregen —molt menys interactuen— amb la població autòctona. Potser sí que és veritat. Suposo que ja no és possible viatjar com Marco Polo o Alí Bei ja que el temps és quelcom que no sobra i els que no estan ocupats treballant —en molts casos per fer coses que no valen una figa— no tenen diners per comprar un bitllet d'avió... Societat de bojos en la qual molts pocs tenen molt més que la gran majoria del planeta. Us recomano els informes d'Oxfam.

Vam tenir la sort de passar el Carnes-toltes entre Mendoza i Santiago de Xile. El viatge d'anada va ser Rio de Janeiro - Santiago de Xile - Mendoza en avió. A Mendoza ens vam quedar tres dies. Vam aprofitar per visitar diferents vinícoles, que oferien uns productes realment molt bons. O això imagino. No entenc gairebé res ni de varietats de raïm, ni de sabors afruitats, ni de decantacions, ni d'aromes que surten d'una copa de vi... Però alguns vins produïts a Mendoza em van semblar més

que excel·lents. I la carn també.

La idea del viatge era travessar la imponent serralada dels Andes i anar de Mendoza a Santiago de Xile. Un viatge en autobús que dura quasi vuit hores. Vam sortir més o menys d'hora al matí cap a l'estació d'autocars. La carretera és de dos carrils i segueix el curs del riu Mendoza. Un riu d'aigües marrons i corrent fort. Va pujant suaument encaixonada en alguns moments entre parets ben altes. El paisatge és realment espectacular. Pocs quilòmetres després de l'inici de la pujada la carretera s'ajunta a les restes del ferrocarril de via estreta que va unir Mendoza i Santiago de Xile —el Ferrocarril Transandino— als inicis del segle XX. Una obra d'infraestructura faraònica, que va deixar de funcionar el 1974 i que gairebé va suposar la ruïna de l'empresa que la va construir i explotar: nevades, esllavissaments, fred, mort d'operaris, manteniment i l'estocada final amb la millora de la carretera i el preu del cotxe a l'abast de molta gent.

En algun moment passem per algun poblet... Quatre cases, algun restaurant, alguna església. Suposo que la vida no ha de ser fàcil en aquests llocs envoltats de muntanyes altíssimes pelades, un cel blau intens i vegetació escassa que només es troba a la vora del riu.

L'autocar segueix pujant fins que a la dreta de la pista apareix imponent i majestuós l'Aconcagua —el sentinella de pedra—, la muntanya més alta d'Amèrica amb 6.961 metres, i una miqueta més enllà apareixen fugaçment unes ruïnes inques del segle XV anomenades "Puente del Inca".

Som a uns 3.200 metres d'alçada... I entrem en un túnel de quasi 3.000 metres anomenat "Los Libertadores", una obra d'enginyeria superb.

Som ja ben a prop de la frontera amb Xile... on estem una bona estona. Potser per la desídia de la policia i d'altres empleats, potser perquè les persones quan porten uniforme es transformen i alguns han de mostrar la seva petita parcel·la de poder —això ho he vist a tot arreu; és internacional— potser perquè la normativa diu que a Xile no hi poden entrar ni llavors, ni menjar comprat a l'engròs, ni una llarga llista de productes diversos... *Dura lex, sed lex...* la llei és dura, però és la llei.

Passada la frontera comença una baixada que té un desnivell de por i l'autocar ha d'anar ben a poc a poc. Acabat el descens, entrem a la planura plantada amb vinyes. Fins que els gratacels —ja mig endormiscats; és el capvespre— ens avisen que arribem a Santiago de Xile. L'endemà volem cap a Rio i tornem a la rutina. Sortir-ne és sempre bo.

Bona Festa Major!

50 anys de l'Escola Bergantí

Octubre 1968-2018

Cap al demà sense por

50 anys són només un aniversari, però també un fonament per continuar edificant aquest projecte d'escola cap al futur que se'ns presenta ple de constants desafiaments.

potenciar les particularitats de cada individu en una diversitat plural ens posa a prova constantment.

En aquesta nova singladura del nostre Bergantí a començament del segle XXI no només és important l'aprenentatge sinó també el creixement personal. La nostra escola sempre ha apostat per l'educació en valors: respecte, solidaritat, compromís,

Som conscients dels molts reptes que ens trobem, les noves tendències educatives i tecnològiques, canvis en el món laboral, noves maneres de treballar, i que, tot això, ho hem de fer sense perdre els trets identitaris.

Els projectes, en aquest món canviant, que hem d'assumir amb tot el que això representa: conceptes, coneixements, materials, competències..., ens esperonen a posar a la pràctica metodologies innovadores de treball, equips tecnològics i renovació de mobiliari.

Incentivar l'aprenentatge des del punt de partida personal de cada alumne,

empatia..., valors universals que són tan necessaris en la societat actual i que ens poden ajudar a fer un món millor. Des de l'Escola Bergantí ens comprometem a intentar-ho.

50 anys acompanyant l'aprenentatge

Fra Juníper Serra, 46 el Masnou • 93 555 49 50 • www.escolaberganti.org

MAQUIAVEL

Joan Camps i Ortiz

No hi ha com morir-se i aconseguir vint-i-quatre hores de panegírics i d'apologies a la maldat bondadosa. En veu dels pesoeistes i psceistes, Alfredo Pérez Rubalcaba fou l'home d'Estat per excel·lència, mentre Rogelio Alonso en el diari El Mundo ha dit que era l'home que, de la mentida, en feia un instrument polític al servei del poder, però no de l'Estat.

Quines virtuts o perversions pot haver-hi entre servir al Poder o servir a l'Estat? Repassem els noms propis de primera línia del règim del 78: Adolfo Suárez, Leopoldo Calvo-Sotelo, Felipe González, José María Aznar, José R. Zapatero, Mariano Rajoy i Pedro Sánchez. I que cada lector els qualifiqui agrupant-los per messiànics, per mentiders, per prevaricadors, per corruptes, fins i tot com a presumptes assassins actuant com bandes criminals organitzades... i, una vegada feta la tria, deduir quina mena d'animal polític deu de ser un Home d'Estat.

Faig un parèntesi, ja que no vull menysprear Margaret Thatcher o Angela Merkel, excepcions que es donen en política pel que fa a les dones. Cosa estranya, atès que entre tots els mamífers haguts i per haver, l'home és l'animal que més s'assembla a la dona. Lògica elemental, quan tots, homes i dones, som el fruit d'una llarga gestació dintre del claustre exclusivament matern. Tots fabricats d'una matriu semblant, però tots diferents perquè hi hagi de tot i així perduri la continuïtat i gran varietat de l'espècie humana discriminada en castes.

Per aclarir-me, he burxat en les "Formes de vida" d'Eduard Spranger, filòsof de capçalera que abans dels anys 60 ja definia **L'Homo Politicus com a l'ésser interessat, individualista i apassionat a aconseguir el Poder màxim i des de la prepotència servir-se dels altres.**

Per definició, si el millor que pot sortir de la política és un Home d'Estat, els súbdits quedarem sota l'abús insaciable del poder amb l'opció de ser vas-

ÉS MILLOR
GUANYAR LA CONFIANÇA
DE LA GENT
QUE CONFIAR EN
LA FORÇA

salls o esclaus.

Sortosament encara som a temps a aspirar a valors més nobles que acumular poder, només cal que la brúixola de la vida ens orienti a vocacions més dignes que dedicar-se a la política. Fou en aquesta línia que Spranger va voler anar més enllà de l'*Homo Politicus* i, potser amb la idea de governar l'Estat des de la cadira del Saber i no des del tron del Poder, va proposar les següents cinc formes més de vida:

- **L'Homo Theoreticus** centrat en la ciència amb l'interès dominant de descobrir i demostrar la veritat.

- **L'Homo Economicus** fixat a obtenir un retorn de totes les inversions que impliquen temps, diners i recursos.

- **L'Homo Aestheticus** atret per la forma, la bellesa i l'harmonia; apassionat d'experimentar tots els horitzons de la creativitat artística.

- **L'Homo Socialis** altruista envers les persones, una dedicació en temps i recursos a ajudar els altres a aconseguir el seu màxim potencial.

- **L'Homo Religiosus** aspirant al més alt sentit del pensament metafísic de la pròpia existència i aconseguir la transcendència.

El lector es preguntarà on vull anar a parar, quan, llevat d'algunes excepcions, la majoria de polítics que coneixem provenen d'aptituds, interessos i pensaments que encaixen en les *Formes de Vida* alienes a l'*Homo Politicus*. Com el cas del polític

Rubalcaba, venint d'una llarga carrera d'alt contingut tècnic i científic, doctorat en Química per la de –que no és la *Rey Juan Carlos* repartint Màsters a tort i a dret– i, en el seu favor, amb el doble mèrit d'haver sigut professor titular de Química orgànica.

Per entendre-ho separem l'home de la bèstia: **L'Home d'Estat és un espècimen humà d'un alt nivell d'intel·ligència, corrompuda per l'ànsia de Poder i capaç d'elucubrar un discurs pervers insultant la intel·ligència de tots els mortals i aconseguir que molt pocs s'adonin de l'ensarconada.**

Això ja ho va descobrir Nicolau Maquiavel al 1514 en acabar la seva obra pòstuma *El Príncep* –*El Príncipe*– publicada ja havent mort al 1532 i anticipant totes les martingales que corrompen la política basades en la intel·ligència i ànsia de poder, imposant lleis injustes i draconianes com una Raó d'Estat.

Així tenim la política espanyola encotillada, on 45 i escaig de milions de ciutadans estem ballant al so de la música orquestrada pels dotze membres del TC escollits a dit sota la presidència de Francisco de Asís Pérez de los Cobos Orihuel, exmilitant del Partit Popular i del Tribunal Suprem, en un procés polític on VOX té la veu cantant. Tots refermats en el poder, fent mèrits per ser enterrats, quan els arribi l'hora, com a grans Homes i Dones d'Estat.

h o b e r t a

Totes les cartes de la Bústia Oberta **cal** que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i **es publicaran**, només, amb el **nom i cognoms** de l'autor. **En cap cas** no es publicaran cartes amb pseudònim o inicials. L'extensió **no excedirà de 1.500 caràcters, espais inclosos**; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Gent del Masnou **no es fa responsable** del contingut de les cartes. Seleccionarà les que siguin d'interès general i no mantindrà correspondència amb els seus autors.

MONUMENT AL MESTRE

Continuo amb la dèria de promoure el monument al Mestre. Fins ara ja hi hem rebut resposta positiva tant de la Regidoria Municipal d'Ensenyament de la nostra Vila com d'uns quants centres escolars i també d'algunes persones particulars. Moltes gràcies a tots ells! Altra vegada m'adreço a les institucions civils de qualsevol caire, de manera molt especial als centres educatius, i a totes les persones interessades per tal que facin constar l'adhesió a

aquest projecte per l'adreça electrònica de *Gent del Masnou*, entitat que ha acceptat de recollir-les i canalitzar-les degudament. Podeu fer-ho a **gentdel-masnou@gmail.com** Ja veureu com entre tots ho aconseguirem.

Esteve Pujol i Pons

ENHORABONA, CARME!

Hem de felicitar la Carme Giralte per la concessió de la Creu de Sant Jordi. Un guardó més que merescut a la seva trajectòria com a educadora, des de l'escoltisme, des de l'ensenyament professional, des de la creació de l'Escola Bergantí, que tan bona llavor ha sembrat a la nostra vila. La seva actuació política i cívica en el nostre municipi és ben coneguda i lloable en diferents camps ciutadans. Sí, sí, enhorabona Carme!

Gent del Masnou també se'n congratula ja que va ser una de les entitats masnovines que va promoure la concessió d'aquest reconeixement públic i oficial que cada any assenyalava perso-

nes i entitats que han maldat i malden per la cultura, la convivència, la ciència i tot allò que promogui els valors més preuats al nostre país.

Gràcies, Carme!

Cròniques d'ultramar

Joan Muray

EL PONT DELS ESCLAUS

La primera construcció que feren els maies com a esclaus dels espanyols. Fou fet el 1592 pels *xincas*, un grup de l'ètnia maia del *Yuk at tan* (Yucatán).

Curiosament, o no tant, els maies, grans constructors, realitzaren aquest pont a consciència, com les seves piràmides, temples, observatoris, etc., ja que amb quasi cinc-cents anys a l'esquena, continua dempeus i en ple ús, havent aguantat riudes, aiguats i terratrèmols, com el de 1913, un dels més forts que hi ha hagut en aquell sector de Guatemala. I això que segons els conqueridors eren unes tribus primitives!

Quant a l'aigua, és un riu que a voltes sembla poc cabalós, però que, en canvi, en èpoques de fortes pluges a les muntanyes, rep una ingent quantitat de metres cúbics per segon, la qual cosa fa que moltes vegades, les seves aigües hagin passat pel seu damunt. El seu recorregut, en terres de Guatemala, desemboca a l'oceà Pacífic.

Té el seu naixement a Mataquescuintla, on rep el nom de riu Grande, però el lloc on s'ubica el pont es troba a prop de la ciutat de Cuilapa (Guatemala), coneguda antigament com a *Cuajiniquilapa*. Un de tants noms de la toponímia canviats pels conqueridors, diuen que per ser impronunciables. No ho entenc.

Aquesta ciutat i el seu entorn reben un sobrenom molt interessant, el de «Centre de les Amèriques», ja que és el centre exacte d'ambdós continents. Actualment, a més, està declarat Patrimoni Cultural.

Les mesures del pont són les següents: 75 metres de llarg per 2 d'ample, i té 11 arcs. Com moltes construccions antigues, també té les seves llegendes, que uns relacionen amb el Diable i d'altres amb Déu. Deixem-ho córrer.

El lloc des d'on el veïrem és el pont nou, d'un sol ull, per on passa la famosa carretera dita la Panamericana, una artèria de 48.000 km, que arrenca a Alaska i que arriba fins a la ciutat de Buenos Aires.

Com veieu, per aquelles latituds tot és gran, unes dimensions que se'ns escapen als mortals del Vell Continent, de mesures més a l'abast.

El Petit Vailet

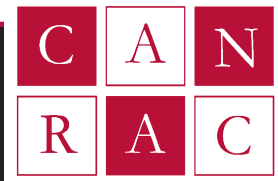
**ESPLAI D'ESTIU DEL 25 DE
JUNY AL 26 DE JULIOL**

AMB LA COMBINACIÓ QUE US VAGI BÉ

MATRÍCULA OBERTA TOT L'ANY 93 555 57 11

www.petitvailet.com • vailetsparc@yahoo.es • petitvailet.blogspot.com

Escola bressol a partir dels 4 mesos

MENÚ DE FESTA

Sopes d'estiu Vichissoise. Gaspatxo

Amanides de llenties, de cigrons, russa

Truites de patates, carbassó, pebrots

Safates d'embotits i formatge

Segons

Calamars farcits

Bacallà amb ceba confitada o amb samfaina

Pollastre ecològic amb prunes i pinyons

Vedella amb moixernons

Conill amb samfaina

Canelons

Canelons tradicionals

Canelons vegetarians

Canelons d'ànec

Canelons d'espinacs

Rodons de pollastre farcit

• Músic: prunes, pinyons, panses i orellanes

• Tropical: bacó, pinya i prunes

• Ramon: pernil cuit, formatge i foigràs

• Blanc i negre: pernil cuit, formatge i prunes

Bona Festa Major

Comandes a: www.canrac.com

Mestres Villà, 101, el Masnou • 93 555 16 64

Esforç, constància i treball

La matalasseria Grau fa 50 anys aquest 2019

és de molt agrair.

Ara ells fan un pas al costat i deixen l'empresa a mans de la seva filla i neta, que amb joventut i un nou enfocament continuaran donant innovació, actualitat i el mateix bon servei de sempre.

Mig segle és poca cosa segons com es miri; però és més de mitja edat per a la majoria de mortals. Quantes coses han passat! Quantes alegries, il·lusions i desil·lusions, vivències, aventures i desenganys per explicar; i, a la fi, que bonica i de pressa passa la vida, oi? Però de què serveix que passin els anys si no els podem celebrar? I, per fer-ho, convidem els nostres clients i amics a l'acte de celebració que tindrà lloc el proper dia 6 de juliol a la tarda vespre i on ens agradaria moltíssim de trobar-nos. T'hi esperem.

L'Àngels i en Ramon tot just arribats del Vallès

Un cosí del meu pare era baster i fa 60 anys la feina dels cuiros ja començava a anar a la baixa; per aquesta raó també feia de matalasser i recordo de molt petit haver-lo vist a casa picant i posant a punt un matalàs de llana.

Per tant, un bon dia, quan jo ja tenia 15 anys, passant pel torrent de sota la pl. dels Cavallets, a les escales que pugen cap a les escoles, no em va estranyar gens de veure un home jove, per a mi una mica més gran que jo, picant una llana per refer un matalàs al davant d'una minúscula botiga. No sé si ens vàrem saludar; ell anava per feina i jo era molt jove i tenia el cap en altres coses. En aquella època era normal que la gent treballés al carrer.

Aquesta és la primera imatge que tinc d'en Ramon Grau, i a dins, a la botiguetta, una bonica noia amb una criatura feinejant o venent.

Això era el 1969; allà van arrelar el negoci; després es traslladaren a on ara hi ha la botiga que tots coneixem. Bona gent vinguda del Vallès, de Sant Antoni i Sant Pere de Vilamajor a finals dels seixanta, ara fa 50 anys. Diuen que

la gent és d'on creix i no tant d'on neix; i en el cas de L'Àngels i en Ramon són dos masnovins nascuts prop del Montseny, però que estimen el Masnou i la seva gent amb tot el que comporta. La seva vida laboral, familiar i social ha transcorregut tota al poble i, sent com són el matrimoni, els declaro, al meu entendre, masnovins de soca-rel i em sento orgullós i content de conèixer-los. Han estat anys d'esforç i dedicació en el negoci i d'amistat i compromís amb la gent i el poble i, de tot cor, això

Sant Miquel, 6. 93 555 15 38 el Masnou matgraumasnou@gmail.com

Històries de la vila

Joan Muray

QUI ERA EL DR. AGELL?

Josep Agell i Agell El Masnou 1882 - Barcelona 1973
Farmacèutic, químic, físic, etc.

A més de les carreres que va cursar de farmàcia, química i física, fou:

- Fundador i director de diverses revistes professionals.
- Autor de treballs analítics i d'un tractat de química.
- President de l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya.
- Sots president de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques.
- Impulsor i president de l'Acadèmia de Farmàcia de Catalunya.
- Va fundar i dirigir l'Institut de Química aplicada.
- Fou president de la Societat Industrial, secció espanyola de la Société de Chimie Industrielle.

Un excel·lent currículum, però de qui, a part de tenir un carrer a ell dedicat, poc se sap a la vila que el va veure néixer. Anem a pams i vegem-ho des del principi.

Va néixer a l'actual carrer de Pere Grau, al número 65 d'aleshores, quan es deia *calle de la Quintana*. Després seria batejat amb el de Pere Grau, perquè hi havia nascut aquest patrici

masnoví, i, quan es va voler honorar el Dr. Agell, s'hagué de donar-li el que ara té, que s'havia dit *Carretera del Circo*.

Els seus pares foren Eudald Agell i Assumpció Agell. El seu pare era professor de l'Escola de Nàutica del Masnou, alhora que Secretari de la Junta. Aquesta escola municipal va funcionar pocs anys, del 1875 al 1881. I ara anem al Dr. Agell. Es va llicenciar en Ciències Físiques i Químiques per les Universitats de Barcelona i Madrid. Posteriorment feu estudis de postgrau a la de La Sorbona i a l'Institut Pasteur.

Es va llicenciar l'any 1901, tal com indica una orla de llicenciatura, en la qual està retratat al costat de dos altres eminents farmacèutics vinculats al Masnou, els senyors Joaquim i Rafael Cusí, que es conserva en la seva Col·lecció Privada.

El 1902 va fundar la revista *El Mundo Farmacéutico*. El 1907 *Farmàcia Catalana*. I el 1910 va publicar el seu *Tratado de análisis químico*.

Quant a la seva vinculació amb funda-

El Doctor Agell
als anys 60

cions i direccions d'institucions, tenim que fou fundador i director de la primera planta per a la producció d'àcids sulfúric, hidroclòric i nítric de l'estat. Membre del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC). També participà en la de l'Escola de Directors d'Indústries Químiques i de l'Institut de Química Aplicada, que contribuïren fermament al desenvolupament d'aquest sector.

Des del començament de la seva carrera, es va preocupar dels problemes sanitaris, i va dirigir el Laboratori Provincial, i hi implantà les anàlisis químiques i bacteriològiques de les aigües. Va presidir l'Acadèmia d'Higiene de Barcelona i fou professor de Medicina Legal de l'Audiència. També va presidir la Fira Tècnica de la Química Aplicada, i de l'Institut Químic de Sarrià i de l'Escola d'Enginyers. Dirigí l'empresa Safa, de Blanes. Per totes les seves contribucions al món indus-

MASNOU. "ENTRADA DE LA CALANDRIA A LA CALLE DE LA QUINTANA".
POR LA CALLE QUINTANA. A. MORA N. 1922.

-C.H. N.º 6. MASNOU. CALLE DE QUINTANA.

C/ de la Quintana (ara Pere Grau). La primera foto amb La Calandria al fons i la segona feta des de La Calandria..

El Dr. Agell (encerclat) en la fotografia de final de carrera al 1901

trial, li concediren la medalla d'or al Mèrit al Treball.

Autor també de llibres, com ara: *Química general, El presente y el porvenir de las fibras artificiales, Estudio de las aguas potables i Estudio de los colorantes en la alimentación*, etc.

Arran de la concessió de la medalla d'or al Mèrit al Treball, la seva vila nadiua va voler també homenatjar-lo posant el seu nom a un dels seus principals carrers, i ja que el carrer on ell havia nascut ja duia des de feia anys el nom d'un altre il·lustre masnoví, triaren el de més a prop, el que fins aleshores s'havia dit *Carretera del Circo*, l'actual carrer Dr. Josep Agell. La descoberta de la placa fou el dia 30 de juny de 1961, dins els actes de la Festa Major de Sant Pere. A l'acte, que poques vegades es fa en vida, hi assistí el Doctor acompanyat dels seus familiars i de l'Ajuntament en ple. Com comprendreu, i veient l'any de l'homenatge, us estalvio tota la parafernàlia que el règim, tant per part dels polítics com de la part religiosa muntà, ja que no cabria en aquestes pàgines.

En acabar l'acte de descobrir la placa, el Doctor, familiars i autoritats es dirigiren a la Sala Capitular de l'Ajuntament, on els serviren un *vino de honor*. Acabat el qual, tots es traslladaren al Cinema La Calàndria, on va tenir lloc un concert. Aleshores, però, La Calàndria no es podia dir així, l'havien rebatejada amb el de *Salón Cine España*, i a l'empresa li posaren

Espectáculos Masnou, S.A.

Els actes d'homenatge no acabaren aleshores, ja que els retrobem o, millor dit, enllacen amb els que hi hagué el 6 de març de 1963, aquests potser més protocol·laris, que es feren a la Sala Capitular de l'Ajuntament del Masnou.

En aquella data es va fer entrega al Dr. Agell del pergamí on constava l'acord municipal de retolar un carrer al seu nom. Hi assistiren, com a l'anterior, les autoritats locals, representants de les entitats de la vila i, és clar, el Dr. Agell i els seus familiars.

Després de l'entrega, vingueren els discursos; el primer el de l'alcalde, Francisco de P. Salazar Culi, que s'estengué llargament, amb encesos i pomposos elogis vers l'homenatjat, com era tradició en aquells anys de dictadura.

Als quals va respondre el Dr. Agell amb paraules d'agraïment, així com, dins del seu també llarg discurs, va incloure una anècdota de quan era petit i vivia al Masnou. Va dir que a casa seva hi havia uns caragols de mar, molt grans, portats de mars llunyanys pels alumnes del seu pare, bo i agraint-li les seves ensenyances. Recordem que el seu pare, Eudald Agell, fou professor de l'Escola de Nàutica del Masnou.

Ell i la seva germana, de menuts hi jugaven, com tanta mainada ha fet, a escoltar la remor de les ones d'aquells mars llunyanys.

Val a dir que el pergamí amb què fou obsequiat el Dr. Agell era fet per una nissaga de mestres i dibuixants vinculats també al Masnou, la dels descendents del mestre Francesc Flos i Calcat, el que va començar l'ensenyança en català a la nostra vila, allà per l'any 1876. Qui el va fer va ser el seu net Jordi Flos i Margalef. L'acte, com feia dos anys a la inauguració del carrer, s'acabà també amb un brindis amb vi de la terra.

FONS CONSULTATS

- Gran Enciclopèdia Catalana
- http://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Josep_Agell_i_Agell&printable=yes
- Laboratoris Cusí (Emília Marfà)
- Cambra Oficial de la Indústria de Barcelona
- B.I.M. (Boletín Informativo Municipal de Masnou), núm: 50, 51, 72 i 100
- Arxiu Històric Municipal del Masnou
- Registre Civil del Masnou

Estanc Maria Arnau

Tabacs. Cava de cigars. Regals. Papereria, fotocòpies

Navarra, 51 · 93 782 22 97

el Masnou

www.estancarnau.cat

Bon Sant Joan i Festa Major

Jaume Estragués

Equilibrat electrònic
Alineació de direcció

Av. Joan XXIII, 28.
93 555 53 03

Bona Festa Major

Intensius d'estiu

De l'1 al 21 de juliol

Matí i/o tarda

Masnouballet
de MIREIA
ESCODA

- De 8 a 11 anys
- De 11 a 14 anys
- Més de 14 anys

Ballet Modern
Dansa clàssica
Contemporània
Tallers i Jocs
Maquillatge escènic
Taller coreogràfic

Professors convidats, ballarins
de grans companyies internacionals

Inscripcions a: dansa@masnouballet.cat
678 917 570

www.masnouballet.cat
PLACES LIMITADES

Itàlia, 1-3, L2, tardes de 17 a 20

Inscripcions
fins al 21 de juny

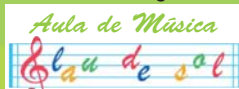
CURSOS INTENSIUS DE MÚSICA

CLASSES D'INSTRUMENT,
MÚSICA EN FAMÍLIA I
CONJUNTS INSTRUMENTALS

JUNY I JULIOL

MÉS INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS A:

AULA DE MÚSICA CLAU DE SOL
Flos i Calcat, 7-9 el Masnou
637 73 62 03 - Marta Colomer
martaclaudesol@gmail.com

SALVEU EL BISMARCK!

Josep Condeminas

Aquell matí del dia 27 de maig de l'any 1941, l'operador de l'emissora de ràdio de la Base Naval d'El Ferrol no donava crèdit a aquell S.O.S. procedent del Cap d'Estat Major de la marina alemanya, l'Almirall Otto Schniewind, on demanava ajuda urgent a l'Armada Espanyola per al rescat de supervivents del cuirassat *Bismarck*, que, a 700 milles al nord-est, s'estava enfonsant mortalment abatut per l'armada britànica en una de les batalles navals més èpiques de la II Guerra Mundial.

Crec que és sobradament coneguda la trajectòria del cuirassat *Bismarck* ja que és àmpliament divulgada. Un vaixell realment formidable, una meravella tècnica i amb una capacitat destructora letal, i que significava un autèntic perill per al sistema de combois de Gran Bretanya, vitals per a la seva supervivència. No és d'estranyar, doncs, que la marina anglesa mobilitzés un total de 64 vaixells, entre ells 2 portaavions i 2 cuirassats, en persecució del *Bismarck*. Calia una ràpida destrucció del vaixell alemany! Aquell dia El Ferrol estava sota una forta tempesta de pluja i calamarsa, i amb una mar tan alterada que dificultava perillosament la navegació. Així i

tot, ràpidament es van enllestir el creuer *Canarias* i els destructors *Gravina* i *Alcalá Galiano*, que van sortir a tota màquina cap a l'Atlàntic Nord. A les poques hores d'haver salpat, la navegació resultava tan perillosa en aquella mar tan desfermada, que els dos destructors van rebre l'ordre de tornar a El Ferrol. Solament el *Canarias*, amb la potència de les vuit calderes i les seves 13.230 tones de desplaçament podia fer front als embats d'aquella mar encrespada. Prèviament a l'expedició, el Govern espanyol havia avisat les autoritats angleses de la sortida dels vaixells en missió humanitària, ja que els anglesos havien abandonat el rescat de naufragats per temor als submarins alemanys. Al dia següent, 28, a les 13:10 hores, el *Canarias* arribava a la zona de rescat, al mateix temps que establia contacte amb un submarí i un vaixell alemanys, i tots plegats van iniciar la recerca de supervivents. Amb la mar ja en calma, la recerca es va prolongar tot el dia i tota la nit fins a l'endemà. Finalment, es va aconseguir rescatar dos cadàvers, que van ser hissats a bord del *Canarias* i, després de ser examinats, van ser amortallats, embolcallats amb

la bandera alemanya i amb honors militars van ser tornats al mar. Tota aquesta cerimònia va ser observada per un hidroavió alemany que donava voltes sobre el *Canarias* parat, per després dirigir-se cap a terra. Poques hores més tard, les autoritats espanyoles rebien l'agraïment del Govern alemany. Després de rebre l'impacte de torpedes i centenars de projectils que van reduir el cuirassat a un enderroc, per evitar que caigués en mans enemigues els mateixos tripulants van enfonsar al *Bismarck* mitjançant càrregues explosives.

Aquest salvament va ser considerat com un acte humanitari per tothom, encara que per raons òbvies se li va donar poca difusió. Concretament la notícia sols va aparèixer breument a les planes interiors del diari ABC i, si bé el Govern espanyol era clarament germanòfil, era prudent no molestar els britànics donant massa publicitat al rescat espanyol. A l'any 1989 les restes del *Bismarck* van ser descobertes per l'oceanògraf Robert Ballard, el mateix que va descobrir el *Titànic*.

Fonts consultades, Internet i el llibre: Història de la II Guerra Mundial.

Vivències

Pep Parés

L'onatge dels temps polítics

No havia vist mai el mar tan esverat, i durant tants dies seguits, com aquest abril. Les onades venien de lluny, marcades a mig camí de l'horitzó per la cresta d'escuma que les perfilava. Semblava un gran mar o un oceà, com quan bades davant de l'Atlàntic. Era un Mediterrani desconegut, irritat, ple de moviment, amb onades accelerades, com si hagués perdut l'oremus. Un amic entrà al port de Sitges amb el seu vaixell per resguardar-se del temporal i s'hi va haver d'estar uns quants dies. Dormiren al port gronxats sense treva per l'onatge expandit des de fora.

Quan sentia el mar turbulent d'insults, cops baixos i atacs maldestres dels candidats a les eleccions de l'estat, desitjava trobar, jo també, un port d'aixopluc. El meu amic ho va tenir més fàcil.

Candidats sense principis —o canviabls a l'endemà de les eleccions, amb els resultats a la mà— que esquitxaven brutícia per tot arreu, onades d'atacs sense nivell ni arguments, escuma de mentides que es dissolien en el no-res a la platja pública.

Parlaven de construir oceans quan haurien d'haver dit mars, o riuets, o basses enllotades, o un fangar. Han trencat la convivència tal com s'ha fet amb el nostre litoral. Fins i tot la sorra ja no roman a les platges de tant com l'hem tallat, serrat i omplert de ports, i hem capgirat

el tarannà de la natura. Per primer cop sento que visc en un món irreal avassallador, a cops de notícies falses, on ens diuen que els d'aquí odien els d'allà i a l'inrevés. On les llengües pròpies es fan servir com a armes llancívols sense percebre que contenen tota la riquesa dels sons de l'aigua i la terra expressats amb musicalitats diferents. Tothom es conforma ignorant la realitat de l'altre, sense l'anhel de conèixer-la, tot i esperant que un dia la sorra torni de forma natural al pedregar de les platges.

Si plou i l'aigua del mar esdevé tèrbola, critiquen la falta de transparència sense pensar en la bondat de la pluja i els sediments de les riuades. S'ha perdut la perspectiva llarga, generosa, en benefici de pescar avui tot el que es pugui, encara que demà les barques recullin plàstics desfets en lloc de peixos. La qüestió és embrutar la realitat i seguir els interessos de la barca pròpia.

La nit de les eleccions sentia el Mediterrani des de casa i em temia un temporal: tornar a veure els llops de mar que malmeteren la vida del meu pare i empobriren la meua joventut social. Persisteix la vella incomprensió entre qui viu i treballa al mar i els qui es miren la costa des dels iots de la política i dels interessos econòmics.

El sistema no és just i l'hem de reinventar. Les barques d'ara no poden fer res contra els transatlàntics que dominen les xarxes i l'economia global, que fa més rics els rics i escampa pobresa. S'han espatllat les cartes de navegació. Hem de deixar el menú tancat per triar els nostres representants a la carta de les llistes obertes. Que cada patró representi i respongui del seu vaixell davant dels qui l'han elegit.

Que cada flota de cultures, llengües i costums pugui decidir, democràticament, per on vol navegar.

SOLIDARITAT CONTRA LES AGRESSIONS DE L'ESTAT

Associació Catalana dels Drets Civils

Ajuda els familiars de presos polítics i exiliats

ES71 3025 0001 1814 3359 2190

Associació de Foment de la Caixa de Solidaritat

Dona suport econòmic a persones represaliades ajudant en judicis, advocats, multes...

ES31 3025 0001 1814 3361 5996

Per donar suport al govern a l'exili entra a defensaexili.org

Pei justificant i certificat fiscal, cal indicar: el concepte, el nom complet, el NIF i el correu electrònic.

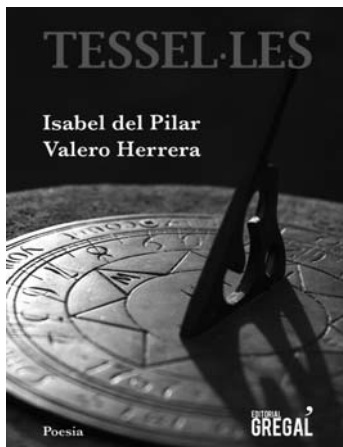
CAMBRES:
EINES DE PAÍS
Cambres!
assemblea

Parlem de llibres

Pere Martí i Bertran

El temps fuig irremeiablement

El darrer llibre d'Isabel del Pilar Valero (Arroyomolinos, 1957) és un recull de quatre poemaris units pel fil, o si ho preferiu pel corrent, del Temps, que han estat premiats en diversos certàmens literaris i que la poeta ha recollit en aquest volum titulat *Tessel·les*; "les 'tessel·les' que parlen de com el pas del temps va construint el mosaic que és la vida" (p. 73), com diu molt encertadament Mercè Bagaria en un epíleg magnífic i d'allò més aclaridor. Un temps omnipresent a tot el poemari, des dels títols de cada una de les parts, passant pels paratextos, que tant pes tenen a l'obra, i, naturalment, en els poemes, tant en els quatre escrits en prosa poètica, que obren cada una de les parts, com en els vint-i-vuit escrits en vers (versos lliures, sempre en una sola estrofa, la més curta de sis i la més llarga de trenta-un). I encara hi afegiria, també ben present en les quatre il·lustracions que obren cada una de les parts, en què la Núria Tomàs ha sabut reflectir el simbolisme del pas del temps i de la vida que recorre l'obra. Una obra, com també assenyala Mercè Bagaria,

"amb una gran riquesa d'imatges i de lèxic [que] ens sacseja per tal que no deixem de construir el nostre mosaic. Sense planys. Amb poesia." (p. 77). Riquesa d'imatges i de metàfores, a les quals afegiria algun altre recurs literari molt present a l'obra, com les paradoxes, les antítesis o les personificacions, i una característica que destaca especialment Pili Garcia, al pròleg: la musicalitat dels versos. La prologuista és contundent: "La poesia de la Pilar Valero és música. La poesia de la Pilar Valero està escrita per a ser llegida en veu alta." (p. 9). Una contundència que la porta a parlar de "valeroteràpia", en paral·lel a la

musicoteràpia. Exageració poètica que no ens sembla pas desencaminada del tot i que lliga amb el vitalisme que traspuen la majoria de poemes, el "sense planys" que ressalta Mercè Bagaria, perquè en el fons tot el poemari és un cant a viure el present amb intensitat. No és pas estrany que comenci amb un contundent "L'avui és tot el temps." (p. 23) i potser tampoc no ho és que acabi amb la paraula "silenci" (p. 70), perquè ja deia Miquel Martí i Pol (poeta citat en un dels paratextos) que "la poesia permet de recuperar el gust pel silenci en un món desgavellat i sorollós." Text que ens lliga amb aquestes paraules de Pilar Valero que tanquen una de les proses poètiques: "Tot s'atura, en un món amb presses per arribar enlloc." (p. 45).

Títol: Tessel·les

Autora: Isabel del Pilar Valero Herrera

Il·lustradora: Núria Tomàs Mayolas

Editorial: Gregal

Col·lecció: "Poesia"

Lloc i edició: Maçanet de la Selva, 2019

Nombre de pàg.: 81

FE D'ERRATES

Els follets d'impremta continuen fent de les seves al nostre Butlletí. Al número del propassat maig, a la pàgina 15, s'atribuïa l'autoria del Parlem de llibres a Núria Tomàs Mayolas. L'autor és Pere Martí i Bertran, col·laborador més que benemèrit i fidel d'aquest butlletí i ben conegut pels nostres lectors. Justícia és donar a cadascú el que és seu; doncs ho fem.

L'Equip de Redacció

L'ANC del Masnou convoca la ciutadania, cada dimecres a les 7 de la tarda, davant l'Ajuntament fins que sigui alliberat i retornat el Govern legítim de Catalunya. T'hi esperem!

FES-TE'N SOCI
ASSEMBLEA.CAT

assemblea.cat

**som
fermes a
dignitat
Coratge**

No et preguntis què pot fer Catalunya per tu sinó què pots fer tu per Catalunya.

El país et necessita; dona un cop de mà col·laborant i treballant per l'Assemblea o fes-te'n soci. (15€ trimestral. 9€ estudiants, jubilats o aturats)

Volem una República independent Catalana i sabem com fer-ho,

ens hi ajudes?

<http://anc.si/EmFaigSoci>

#CapALaIndependència

Un alemany
divertit?
OPEL CORSA

Per
9.900€
FINANÇAT AMB
4 ANYS

DE **GARANTIA**
INCLOSA

Rijor
Automoció

RIJOR SL
www.rijor.sl.com

República Argentina, 29 el Masnou **93 540 42 05**

ROCA
Xarcuteries
Des de 1941

Bona Festa Major

Sant Miquel, 25, 93 540 88 02 · El Masnou

La Xixonenca

60 anys al Masnou

BARCELONA, 11 · 93 555 02 96

La cuina de l'Antònia
El Cullerot

MUSCLOS amb GUINNESS

Per a dues persones:

1 escalunya, 2 grans d'all, 2 llesques de cansalada,
1 ramell de julivert i un de farigola fresca, 1 cullerada
de mantega, 1 fulla de llorer, 1 quilo de musclos,
250 ml de cervesa Guinness, 50 ml de nata líquida

1. Trinxarem ben fins l'escalunya i l'all, tallarem a tires el bacó i ben petit el julivert i la farigola.
2. En una paella enrossim l'all, l'escalunya i la cansalada amb una mica d'oli. Un cop tot ros, ho traïem de la paella i escorrem l'oli sobrant. En una paella neta desfem la mantega i hi aboquem la barreja anterior.
3. Hi afegim la meitat de les herbes, el llorer, un pessic de sal de mar i dues voltes de pebre negre.
4. Ara és l'hora de tirar-hi els musclos i la cervesa. Quan bulli, abaixem el foc, ho tapem i que faci el xup-xup, 3 - 5 mt o fins que els musclos s'obrin (els que quedin tancats, els deixem).
5. Remenem-ho bé i hi acabem de tirar-hi les herbes que resten.
6. Ajustem la sal i el pebre; ho servim amb un pa ben cruixent. i...

Bona Festa Major!

el cullerot

El Masnou, Sant Felip, 45 · 93 540 97 41
Igualada, Rambla Nova, 29 · 93 804 22 25

www.elcullerot.cat

elcullerot@hotmail.com

De tot per a la cuina

Poesies de Josep Vendrell

El poeta masnoví Josep Vendrell, de qui ja hem publicat algunes poesies de caire espiritual i íntim, també té escrita una història de Catalunya en versos molt cultes i documentats. El nostre butlletí n'oferirà periòdicament algunes mostres perquè en puguem fer un tast. Tant de bo algun dia en vegem l'obra sencera publicada per a coneixement i gaudi de tothom. Hem triat la presentació del mític fundador de Catalunya, Otger Cataló, fabulós iniciador de la reconquesta de Catalunya i de qui hauria pres el nom la nostra nació.

Otger Kathalon

—Jo soc OTGER KATHALON,
vassall de Carles Martell,
que he jurat en son castell,
des del meu si més pregon
i en els quatre punts del món
lluïtar i morir per ell!

*Mon feu era a la Gascunya;
del castell de Kathaló,
n'era jo el senyor.
Qui em tem... amb raó té por.
La maça, la meva mà l'empunya
amb destresa i amb besunya,
i, si és l'espasa, amb braó!*

*Soc aquí, pel meu senyor,
a donar treball i guerra,
protegint aquesta terra
del musulmà invasor.*

*El meu lloc sempre és incert.
Sobrevisc a l'aventura.
Ma casa i llit és la natura.
Es pot dir que dormo dret!*

*Amb uns quants d'aquest país
faig que el sarraí... indecís,
perdi tota confiança
i, amb el cor ple de recança,
deixi de viure feliç.*

*Sortint d'una escaramussa
he quedat desorientat,
cansat de tanta batussa
potser estic al·lucinat
i no sé si això que em passa
és mentida o és veritat!*

CAMÍ RAL, MIL METRES DE PASSEIG I COMERÇ BONA FESTA MAJOR 2019

RESTAURANT
Caravel
1942
PRAT DE LA RIBA, 9
Tel. 93 555 20 03 - 75 11

Consultoria veterinària
www.cancolome.com
Av. Kennedy, 12 · 93 555 97 04
El Masnou
info@cancolome.com

**ADMINISTRACIÓ
DE COMUNITATS**
Pl. de la Llibertat, 14
Pl. Ramón y Cajal, 1
93 540 50 07
www.immomasnou.com
visiteu-nos

Mas Vell
**RESTAURANT
PIZZERIA**
Barcelona, 2 · 93 555 02 01
El Masnou

LA XIXONENCA
**L'ORXATA
DE SEMPRE**
BARCELONA, 11

**Frankfurt
Parera**
Als vespres fem
comandes a domicili
Minim 15€
93 555 78 94
Prat de la Riba, 98

**finques
OCATA**
M. de Déu del Carme, 1
93 555 14 73

**gabinet
OCATA**
M. de Déu del Carme, 1
93 555 14 73

Som

Com ho podem fer per gestionar millor els nostres conflictes i ser tots una mica més feliços...

Dr. Oriol Lugo

Psicòleg & Coach Executiu i Personal.

Expert en Teràpies Neurocientífiques

www.owlpsicologia.com

La gestió emocional durant l'estiu

Ara amb l'estiu cada vegada més a prop són molts els qui comencen a fer plans sobre el que els agradaria fer. L'estiu és una de les estacions preferides per molta gent, sobretot pels nens i nenes i pels adolescents, però també pels adults. Hi ha qui l'associa a una etapa d'alegria, de llibertat, de diversió, d'aventura... Però també és cert que hi ha persones que la viuen com un període de treball intens, de passar molta calor, de tensions...

I tu, com la vius?

Plantejarem alguns consells per gestionar-te millor emocionalment:

Tingúes present que, com qualsevol estació, l'estiu té elements positius i elements no tan positius. De tu depèn en quins elements et vols enfocar. Pots centrar-te a passar calor, o a poder refrescar-te, com, per exemple, fent un bany al mar o a la piscina.

Planifica amb antelació. És un període on els infants i els adolescents gaudeixen de molt temps lliure. Si ets pare o mare no esperis fins a l'últim moment per apuntar-los a casals o per planificar sortides i vacances. Si podem crear un calendari amb unes setmanes d'antelació, anirem més relaxats.

Pots plantejar-te recuperar els bons

hàbits. Hi ha molta gent que decideix tornar a fer esport en aquest període de temps. Més enllà de la famosa operació bikini, hi ha persones que busquen el bon temps per poder sortir a nedar, a anar amb bicicleta, a córrer a primeres o últimes hores del dia, o a jugar a voleibol o d'altres.

També és temps de socialització. La calor i l'augment de les hores de llum fa que puguem estar de més bon humor, i això ens dona peu a voler relacionar-nos més amb amics i amigues i familiars. Aprofita per convidar els teus coneguts i conegudes, o a sortir a prendre unes begudes refrescants.

Si et toca treballar durant l'estiu, tracta de marcar-te petites recompenses o petits moments de desconnexió al llarg del dia. Els migdies poden ser moments ideals per poder descansar. També al vespre pots fer un bany al mar amb l'aigua encara calenta de tot el dia.

Busca temps per no fer res. Pot semblar una contradicció, però moltes vegades acabem estressats i estressades durant l'estiu perquè volem realitzar massa coses i ens apuntem a un gran nombre d'activitats. Això genera que no dediquem espais per simplement descansar o estar tranquils i tranquil·les.

Balla i escolta música. Durant l'estiu és quan surten la gran majoria de noves cançons comercials. El fet d'escoltar música o de moure l'esquelet és una forma de canviar els nostres estats emocionals i ajudar-nos a sentir-nos millor.

Llegeix. Hi ha molta gent que aprofita l'estiu per reprendre llibres que no va acabar o per començar noves lectures. Hi ha qui gaudeix d'anar a la platja amb la companyia d'un bon llibre. Però en realitat llegir no té un lloc específic, així que llegeix on et sentis més còmode.

Posa't protector solar i no et passis amb l'alcohol. Cuidar la teva salut física és també cuidar la teva salut emocional. Cos i emocions estan vinculats; així que no maltractis el teu cos.

Sigues feliç. Moltes vegades mirem fotografies dels estius del passat i ens preguntem com érem de feliços en aquells moments. Però potser quan fèiem aquelles fotografies no érem del tot conscients de la nostra felicitat. En lloc de centrar-te a fer moltes fotos, enfoca't en les emocions que estàs sentint en aquest moment, ja que la felicitat és un estat del moment present.

Que tingueu un molt bon estiu i que gaudiu de cada un dels seus instants!

Envia una carta de suport als nostres polítics empresonats a Madrid.

Centro Penitenciario Madrid I, Mujeres – Mód. B2 Carretera de Alcalá-Meco, Km.4,5
28805 ALCALÁ DE HENARES (Madrid)

Módulo 10 Centro Penitenciario Madrid VSoto del Real. M-609. Km 3.5
28791 SOTO DEL REAL (Madrid)

Finques Puig S L

Compravenda - Administració
Ass. jurídica

Mn. J. Verdaguer, 14 el Masnou
Tels. 93 555 10 60 / 17 61 · Fax 93 555 28 90
www.fiquespuig.net · info@finquespuig.net

Bona Festa Major

òptica el masnou

Av. Joan XXIII, 39, el Masnou 93 540 30 81

[opticaelmasnoucentre](https://www.instagram.com/opticaelmasnoucentre)

Auto-servei

FONT

CARNS, EMBOTITS, VERDURES, FLECA, PRECUINATS

De tot per a les vostres revetlles

PREMSA DIÀRIA

Lluís Millet, 102. · Tel 93 277 78 17 · El Masnou

FINQUES MESLLOC
LLIGOÑA CAYETANO

T/ 93.555.69.03

www.meslloc.com

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou -

SALA AUTOMOCIÓ

- MECÀNICA I ELECTRICITAT DE L'AUTOMÒBIL
- ELECTRICITAT
- PNEUMÀTICS
- ALINEACIONS
- AIRE CONDICIONAT

Bona Festa Major

C/. Xile, 1. Tel 93 540 42 04 / 628 90 85 23 • www.salautomocio.com • El Masnou

BONES REVETLLES I FESTA MAJOR

Joieria rellotgeria **MASNOVINA**

POTENS
WORLD TIME

NOWLEY

CASIO

C. Barcelona, 14 · 93 555 07 76 el Masnou

selecció de vins, caves i licors, vins al detall

**GRAN ASSORTIT DE VINS I CAVES
PER A LES VOSTRES FESTES I REVETLLES**

Àngel Guimerà, 12 baixos (Camí Ral) Tel. 93 540 29 53 El Masnou

DOS MES DOS

**MENJARS PREPARATS
POLLASTRES A L'AST. VINS I CAVES
XARCUTERIA SELECTA**

Navarra, 100. Tel. 93 555 14 82 el Masnou

Prat de la Riba, 95 el Masnou
93 555 62 41 elivinyals@yahoo.es

**Productes selectes
per degustar i
compartir**

Tel. 93 178 22 97
Pg. Roman Fabra 25 - El Masnou
www.elrebotdelsentits.es

Selecció de vins,
alimentació gourmet i utensilis.
Ho vols, ho tens.

REPARACIÓ DEL CALÇAT

Antonio

Francesc Macià 87 (al davant de l'escola Ferrer i Guàrdia)

93 540 75 88

Canvi de cremalleres en botes, bosses, motxilles, jaquetes i pantalons. Plantilles. Cremes i tints per a la pell i l'ant.

LA FRUITA

Primera qualitat

Servei gratuït a domicili mínim 20€

Comandes per Whatsapp
al 618 76 35 29 o bé a:
elmasnou.lafruita@gmail.com

Mestres Villà, 115 • 93 540 34 74

KÉRASTASE

L'ORÉAL

3r ANIVERSARI

Carrer Pere Grau, 19, tel. 93 555 41 01, el Masnou

50 moments imprescindibles de la història de Catalunya

De Jaume Clotet

Resumit del llibre per Lluís Valls

Editorial Columna. Barcelona 2014

Deia Marc Tul·li Ciceró (106ac) "Qui oblida la història està condemnat a repetir-la". Intentarem explicar la nostra a través de l'extracte del llibre de Jaume Clotet.

Capítols anteriors (inici): **Abril17** (1)Els ibers, (2)Arriben els grecs. **Maig17** (3)La romanització, (4)Indibil i Mandoni. **Juny17** (5)Terra de Gots, (6)La invasió musulmana. **Juliol-agost17** (7)El Pare de la pàtria, (8) La primera independència. **Setembre17** (9)Pau i treva, (10)Els primers textos en català. **Octubre17** (11)La unió dinàstica entre Catalunya i Aragó, (12)La conquesta de Tortosa i Lleida. **Novembre17** (no editat). **Desembre17** (13)La batalla del Muret. (14)La conquesta de Mallorca. **Gener18** (15)La conquesta de València. (16)El testament de Jaume I. **Febrer18** (17)Les Corts Catalanes. **Març18** (18)Les vespres sicilianes. (19)Els almogavers a Grecia. **Abril18** (20)La pesta negra. (21)Els jueus a Catalunya. **Maig18** (22)El compromís de Casp. (23)La guerra civil catalana. **Juny18** (24)La immigració occitana a Catalunya. (25)L'expulsió dels moriscs. **Juliol-agost18** (26)Nyerros i Cadells. (27)La Guerra dels Segadors. **Setembre18** (28)La guerra de succeció. (29)Els Decrets de Nova Planta. **Octubre18** (29)indians: fer les amèriques. (30)El primer diari de Catalunya. **Novembre18** (31)La guerra del francès. (32)El primer ferrocarril. **Desembre18** (33)Les guerres carlines. (34)La revolució industrial catalana. **Gener19** (35)La Renaixença (36)L'endarrament de les muralles de Barcelona. **Febrer19** (37)El canal d'Urgell (38)La Primera República Espanyola. **Març19** (39)La Fil·loxera (40)El Memorial de Greuges. **Abril19** (41)La Bomba del Liceu (42)El Tancament de caixes. **Maig19** (43)La Solidaritat Catalana (44)La Setmana Tràgica. **Continuem.**

La Mancomunitat de Catalunya

El catalanisme va fixar-se, després de la desfeta de 1714, l'autogovern de Catalunya. Era aquest un objectiu inabastable a principi del segle xx tant per la negativa del govern espanyol com del mateix rei Alfons XIII. Els partits catalanistes van trobar un camí administratiu per la porta del darrere. L'estratègia era mancomunar administrativament les quatre províncies en una de sola, una possibilitat que la llei no descartava. A partir de 1911 els partits catalans van començar a pressionar Madrid convocant grans manifestacions en defensa d'aquesta reivindicació com la que l'octubre de 1913 va aplegar pels carrers de Barcelona més de seixanta mil persones o un plebiscit entre els municipis del Principat. Aquests moviments, combinats amb l'hàbil estratègia negociadora de Francesc Cambó, van fer que el 1913 el govern espanyol aprovés una mancomunitat.

Enric Prat de la Riba es va posar al capdavant del projecte i es va crear la Mancomunitat de Catalunya l'abril de 1914. Tot i que el govern espanyol no volia que la Mancomunitat actués com un autèntic govern català, sinó com a òrgan administratiu, Prat de la Riba va trobar la manera que s'hi assemblés molt. Una assemblea general dirigida per un president reunia els noranta-sis diputats de les quatre províncies. A

banda hi havia un consell permanent, que actuava com a govern executiu, presidit en un principi per Enric Prat. L'activitat de la nova institució va ser frenètica. L'objectiu era posar les bases d'una futura autonomia catalana. Des del vessant cultural i recollint l'esperit de la Renaixença, es va promoure la consciència nacional catalana i la recuperació lingüística. Es va inaugurar la Biblioteca de Catalunya i la Xarxa de Biblioteques Popolars, es va donar prioritat a l'ensenyament i a la formació professional, raó per la qual es va crear una xarxa d'escoles infantils, de Treball, Superior d'Agricultura, de Bibliotecàries, d'Infermeres, d'Alts Oficis Comercials, de Funcionaris de l'Administració Local, entre molts altres centres. Va vertebrar el país amb una xarxa de carreteres de més de mil set-cents quilòmetres. Va dur l'electricitat i el telèfon a tot arreu on va poder. El 1923 el telèfon

arribava a més de quatre-cents municipis davant dels només trenta-vuit que hi havia el 1914. Es va fer un programa sanitari encaminat a erradicar malalties, que, tot i que eliminades d'Europa, encara persistien a Espanya. En aquest sentit es va contenir i combatre el paludisme, el cretinisme i la tuberculosi a partir de les noves tècniques mèdiques que es difonien entre la població mitjançant equips mèdics mòbils.

La Mancomunitat va rebre un revés molt important al 1917 amb la mort de Prat de la Riba. El President de la institució, amb només quaranta-sis anys, va morir a causa d'una malaltia que va contraure a la presó l'any 1902 arran de la seva detenció per haver publicat un article a *La Veu de Catalunya* de la qual era director. El va substituir Josep Puig i Cadafalch, que va continuar i ampliar l'obra començada pel seu predecessor. El setembre de 1923 el general Primo de Rivera encetava, amb un cop d'estat, una dictadura que en un principi volia ser moderada, però que amb el temps es va anar endurint. En aquesta línia i al principi no va dissoldre la Mancomunitat, si bé va destituir Puig i Cadafalch. Al seu lloc hi va posar Alfons Sala, un polític monàrquic i afí. Tot i així, dos anys més tard el govern espanyol va optar per suprimir definitivament aquest primer govern específicament català des de 1714.

La Generalitat republicana

La dictadura de Primo de Rivera el 1923 va prohibir el catalanisme i, si una part de dirigents catalanistes van optar per esperar temps millors, altres es van radicalitzar amb caràcter separatista que fins aleshores, i amb la Mancomunitat, s'havien quedat letargats.

Un cap visible era Francesc Macià, excoronel de l'exèrcit espanyol i persona molt carismàtica per al catalanisme. Escollit diverses vegades com a diputat a Corts per la Lliga Regionalista, la vida parlamentària a Madrid l'havia conveçut

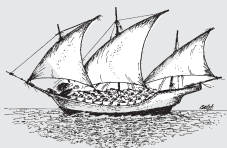
de la impossibilitat que Espanya atorgués a Catalunya un veritable autogovern. És per això que, un any abans del cop militar, Macià havia fundat un partit separatista: Estat Català (EC). Després de la insurrecció de Rivera, Macià s'hagué d'exiliar i va adoptar, definitivament, la via de la insurrecció. Va començar una gira per Amèrica i Europa buscant en els casals catalans el suport per lluitar contra la dictadura. Mentre ell conspirava a l'exterior, membres joves d'EC es mobilitzaven contra el règim; i el nucli més actiu, conegut com a Bandera Negra, va dur a terme, el maig de 1925, una acció fallida d'atemptat contra Alfons XIII. L'intent consistia a col·locar una bomba al pas del tren on viatjava el monarca. L'acció fou anomenada "complot del Garraf". Un any més tard el mateix Macià va dur a terme una acció encara més audaç i propagandística. Al capdavant d'una petita força de voluntaris Macià va intentar la invasió de Catalunya per Prats de Molló. L'operació va ser descoberta per les autoritats franceses i els insurrectes foren detinguts i jutjats a París. Però Macià ja havia aconseguit el que pretenia: l'afer separatista català s'havia escampat per tot el món. La dictadura a Espanya es desmuntava. Afeblit i obligat, Primo de Rivera convocava eleccions l'abril de 1931. Macià va tornar immediatament a Catalunya per participar en el procés polític, però el seu partit era massa petit

per barrar el pas al catalanisme conservador; va optar per buscar aliances amb altres grups de l'esquerra catalanista i d'aquí va néixer Esquerra Republicana de Catalunya (ERC). Tot i la precipitació, la victòria del nou partit fou esclatant i, dos dies després, Macià proclamava unilateralment la República Catalana com un Estat integrat dins la Federació Ibèrica. A Espanya també va guanyar la República i es va proclamar la Segona República Espanyola, cosa que portà Alfons XIII a l'exili. El primer repte de la República Espanyola fou la qüestió catalana. Després de dures negociacions, les dues parts van acceptar un nou estatus per a Catalunya. El Principat tindria Parlament i Govern propi amb el nom de Generalitat de Catalunya. Aquest nou règim seria regit per un Estatut, el de Núria. El projecte propugnava dotar Espanya d'una estructura federal on s'aplegaven els Països Catalans sota un mateix govern autònom i el català com a única llengua oficial del Principat. La Generalitat havia d'assumir quasi totes les competències, inclosa la capacitat del nomenament de jutges. L'Estatut fou aprovat pel Govern català i validat massivament per la població catalana mitjançant un referèndum l'agost de 1931, però sense el vot de les dones i menors de 25 anys. El 99,45% va donar suport a l'Estatut de Catalunya. Per si no quedava clar, es van recollir quatre-centes mil signatures de dones a favor.

El text va ser enviat llavors a les Corts de Madrid on va ser vergonyosament retallat. El regateig a la baixa entre els partits espanyols, agreujat per l'hostilitat de part de l'exèrcit, va provocar que el text que es va aprovar no s'assemblés en res al que els catalans van votar. El redactat definitiu va ser aprovat el setembre de 1932. Malgrat que l'esperit federalitzador havia estat liquidat, la nova administració catalana mantenia algunes competències. Lamentablement Macià, que en certa manera veia culminada una part de la seva aspiració vital, no va poder gaudir gaire temps de la nova situació ja que l'Avi, com era conegut popularment, va morir el dia de Nadal de 1933.

CONCERT DE FESTA MAJOR

CORAL XABEC

**Diumenge 30 de juny a les 8 del vespre
A la parròquia de Sant Pere**

Repertori: Corals d'òpera de Haydn i cançons populars

Direcció: **Montserrat Llagostera Torrent**

Piano: **Bàrbara Llacay Pintat**

Amb la col·laboració de l'**Ajuntament del Masnou** i **Parròquia de Sant Pere** i **FCEC**

CARNISSERIA

Can Ventura

VEDELLA
XAI
PORC
POLLASTRE
EMBOTITS

ROMÀ FABRA, 18
93 555 73 95

**Bugaderia
Tintoreria**

www.tintoreriamasnou.com

FLOS I CALCAT, 17 · L 4
93 540 35 74
noucleanscp@gmail.com

MOTORCAS

LLOGUER - VENDA - REPARACIÓ
MAQUINÀRIA CONSTRUCCIÓ
BRICOLATGE
JARDINERIA

Tel. 93 540 17 89
c/Garrofers 5, Polígon La Bòbila
El Masnou

Husqvarna

*Manyans des de
1945*

FLOS I CALCAT, 17 · L 5
93 540 26 39

ROMÀ FABRA, 22
93 540 25 95
www.fiquesabello.com

EL SECTOR COMERCIAL DE

Bona Festa

XIC Posa'l a punt vacances

GRANS PROMOCIONS
Primavera-estiu

93 540 37 93
60722 77 72

Estilistes canins i felins

Passeig Roman Fabra, 19
El Masnou
www.xicmasnou.com

PROMOCIONS

ARENAS PUBLICITAT

PUBLICITÀRIES

TORRENT VALLMORA, s/n
93 555 00 35 - 09 86
669 407 120 - 673 917 489
www.estampadosarenas.com

CARL
NAVARRA, FI
FRANCES
ITÀLIA, ROGER DE R
CRISTÒFOL COLOM, T
JOAN LLA

El Rebost dels Sentits

Selecció vins, caves,
cerveses, licors,
alimentació gourmet

Entreu a la nostra pàgina
www.elrebotdelsentits.cat

ROMÀ FABRA, 25
93 178 22 97

Masnouballet

DANSA CLÀSSICA
NIVELLS FORMATIUS
ALTRES DISCIPLINES

De 3 anys fins a adults

INTENSIVUS D'ESTIU '19
De l'1 al 21 de jul.

Itàlia, 1-3, el Masnou
678 917 570 - 686 333 662
www.facebook.com

MODA ÍNTIMA

Fina

LLENGUATJA-COTILLERIA

FRANCESC MACIÀ, 30
93 540 16 32 - 679 61 46 23
fsantiagovejero@gmail.com

Liquidació per tancament

FIRSTSTOP

Pneumàtics Masnou
Pneumàtics i mecànica ràpida

BRIDGESTONE
Firestone

www.firststopmasnou.com

Itàlia, 18
93 540 99 71

 marenyveterinària

Flos i Calcat, 53
93 555 18 81
Horari: de dill. a dv.
de 10.00 a 20.30;
diss. de 10.00 a 14.00

Centre de podologia
ANTEM

Nou tractament
amb làser per a
fongs, berrugues,
ulls de poll i dolor.

Horari: de dill. a dv.
de 9,30 a 13 i de 15,30 a 20
Dimarts i dissabte tancat

Flos i Calcat, 61
93 540 38 36 · 618 61 11 86

AULA DE MÚSICA

A l'estiu
Cursos intensius
de música en família
i d'instruments

Flos i Calcat, 7-9 53,
637 736 203
 @aulaclaudesol
www.claudesol.net
martaclaudesol@gmail.com

**FRUITTIS
TAVERO**

Fruites i verdures
de proximitat
Servei a domicili

Navarra, 76, cantonada
amb Cristòfol Colom
93 540 40 04 - 627 21 23 16
<http://facebook.com/fruittistabero>

LA PLAÇA NOVA US DESITJA

Major 2019

RERS:

LOS I CALCAT,

SC MACIÀ,

FLOR, ROMÀ FABRA,

TORRENT VALLMORA I

AMPALLES.

**Estanc
Maria Arnau**

Tabacs

Cava de cigars

Regals

Papereria

Fotocòpies

Navarra, 51
93 782 22 97
el Masnou

SUBMINISTRAMENTS
ELÈCTRICS I FONTANERIA

S.E.F.

Vicenç Linares
Joan Llampallas, 25
93 555 95 62

Ametllers, 12
93 555 83 91

SERRALLERIA D'ALUMINI
ALUMINIOS

MASNOU,SL

Especialistes en
aparadors
Fabricació pròpia

Finestres abatibles
Portes i finestres lacades en
tots els colors i imitacions de fusta

Tanques i vidres de
seguretat per a tot tipus
de portes i finestres

EXPOSICIÓ I VENDA
Navarra, 14 · 93 555 37 78
El Masnou

La Moreneta
PASTISSERIA · CONFITERIA

ITÀLIA, 31
TEL. 93 555 35 64

TALLER DE PUBLICITAT
DISSENY GRÀFIC

Francesc Macià, 29
93 555 16 59
660 09 23 81
08320 El Masnou - El Maresme

En temps difícils una imatge i mil paraules

GCC. serveis

neteges i abrillantats

Locals
Comunitats
Empreses
Habitatges
Naus

Neteges obres
Abrillantadors
Polidors
Vidres
Persianes

93
555 12 21

gccserveis@hotmail.com

MOTOS

Nou taller
nova botiga i
nova adreça.
Vine'ns a
veure.

APRILIA
HONDA
YAMAHA

Navarra, 22
93 540 18 91

danielcarrau@gmail.com

Exposicions

Del 25/5 al 20/6 Col·lectiva de pintors de "GENTDART.CAT"

Del 22/6 al 19/9 Personatges de la Història de Catalunya i altres

CURSETS DE GAITA

Informació
a Gent del Masnou
Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20
gentdelmasnou@gmail.com
www.gentdelmasnou.cat

L'enigma VDR

Un ase i una mula anaven carregats amb sacs de carbó. L'ase no parava de rondinar, queixant-se de portar massa càrrega. Cansada la mula de tant sentir-lo, li va dir:

Calla, gandul, que jo en porto més que tu. Si jo et donava un sac dels meus, tots dos duríem la càrrega igual, i si tu me'n donaves un dels teus, jo en duria el doble que tu. Quants sacs porta cada animal?

Resposta: L'ase porta 2 sacs i la mula 1.

Classes de ioga

Els dimarts de les 19.30 a les 21
Apreneu tècniques de meditació,
respiració i relaxació.

Curs impartit per Ivet Compañó, professora de
Kundalini-ioga.

Cal portar una estoreta (o matalasset),
tovallola, coixí petit, pareo i roba còmoda.

Preu trimestral 80€ socis 70€

Inscripcions a Gent del Masnou
Tardes laborables, de 6 a 2/4 de 9
Vocalia Recreativa

Més info: ivet@latercerapell.com · 607 74 74 99

RECITAL POÈTICO-MUSICAL

VIATGE ÍNTIM

Cançons i poemes

Cise Cortés i

Mercedes Delclós

15 de juny 18:30

Gent del Masnou 2019

Poemes propis

Cançons hongareses, populars,
japoneses i safardís

Les cançons es canten davant de la planxa
de veu-escultura «planxa Baschet»

ENTRADA LLIURE

Carrer del Dr. J. Agell, 9 el Masnou

Els rellotges de sol parlen

(XXIII)

Esteve Pujol i Pons

Ja sé que cada vegada costa més de trobar llegendes inèdites. Malgrat això, hi ha bons amics que continuen fent-me'n arribar. Els ho agraeixo de cor. Segur que són un gaudi fi per als nostres lectors.

Litterarum radices amaras, fructus dulces

(Les arrels de les lletres [de la ciència], amargues; els fruits, dolços)

Can Falló. Maçanet de la Selva

Si vols saber l'hora que és / mira el rellotge / que per això és
Monestir de Santes Creus (Alt Camp)

Tingues per costum aprofitar ma llum.

Castellterçol (Vallès Oriental)

Mach's wie diese Sonnenuhr / sie zählt die schönen
Stunden nur!

Die Sommerzeit macht sie nicht mit.

Fes com aquests rellotges de sol / que només compten les
hores boniques!

El temps d'estiu no hi participa. [Potser perquè a l'estiu el
sol no hi toca bé (?)]

(Meersburg, Baden-Württemberg DE)

Dites i personatges populars (53)

Albert Vidal

Per què diem...

Anar-se'n al canyet

L'expressió s'utilitza per referir-se a algú que ha mort i que, per tant, ha anat al cementiri.

En aquest cas, canyet seria sinònim de cementiri. També es fa servir per engegar a algú a passeig de manera violenta, per acomiadar-lo d'algun lloc sense miraments. La paraula canyet està referida a un terreny en el qual abunden les canyes i prové del llatí *cannetum*; era en aquests espais rurals o fora ciutat on se solien enterrar les bèsties mortes.

Quan al llarg de l'Edat Mitjana a Barcelona es penjaven d'una forca els condemnats a mort, a alguns dels quals després s'esquarterava, no se'ls

enterrava junt amb els altres difunts de la ciutat 'més honorables'. Alguns anaven a parar al cementiri parroquial de Sant Felip Neri, que ocupava l'actual plaça davant de l'església, i els trossos d'aquells que, a més, eren desmembrats es repartien per diversos punts de la ciutat, sovint en els portals d'entrada, on s'exhibien per al seu escarni i exemple de justícia. Les restes que en quedaven eren llençades fora muralla temps després en un terreny balder que s'obria més enllà

de l'aleshores encara inexistent parc de la Ciutadella i que actualment ocupa bona part del Poble Nou. Allí s'hi arribava en creuar el portal de Sant Daniel, un dels nou amb què comptava la ciutat a final del segle XIII, un terreny d'aiguamolls i petits estanys envoltats de canyissa que la proximitat del mar per una banda i els sediments del riu Besòs per una altra afavorien. A tocar de l'estany de Banyols –naturalment avui desaparegut– s'hi deixaven les restes pútrides dels cadàvers dels ajusticiats la fetor de les quals es podia sentir per tota la ciutat segons bufés el vent. Allà mateix van instal·lar-se les fogueres de la Inquisició promogudes per Raimon de Penyafor, encara que van restar pràcticament inoperants. D'aquí vindria l'expressió popular *anar-se'n al canyet*, que va estendre's també referida a la fallida d'un afer o al resultat d'algun desastre.

CRÒNICA DE L'EXPOSICIÓ “EXPERIMENTS” DE NICOLÀS GARCÍA

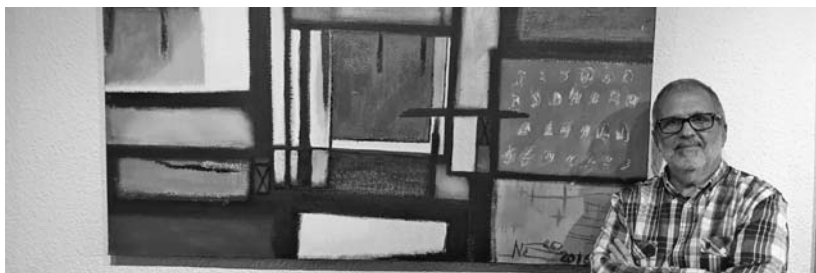
Calet

Del 27 d'abril al 23 de maig passats, la nostra sala es veié gratament sorpresa amb una exposició de pintures i escultures, obra de Nicolàs García, un bon amic teianenc d'adopció, que amb els seus “EXPERIMENTS” ens oferí una excel·lent mostra de la capacitat de recerca i esperit inquiet que l'han empès a endinsar-se en el món artístic, sense complexos, de manera totalment autodidacta, utilitzant tota mena de components

pictòrics sobre diferents suports materials: fusta, cartró, roba, tela o qualsevol element que sigui susceptible d'allotjar les seves creacions artístiques.

Les seves obres, majoritàriament de gran format, van merèixer comentaris elogiosos per part dels visitants de l'exposició, que durant gairebé quatre setmanes va

omplir de llum la nostra sala. Esperem que en un futur no gaire llunyà puguem gaudir de bell nou dels seus “experiments”, que, ben segur, ens tornaran a sorprendre.

T'AGRADARIA CANTAR EN UNA CORAL?

Et proposem de venir a cantar a la **Coral Xabec** de Gent del Masnou; hi seràs ben rebut.

Hi tindràs lloc com a tenor o com a baix o bé com a soprano o com a contralt.

Anima-t'hi i vine a provar la veu qualsevol dimarts abans de començar l'assaig, o sigui, una mica abans de dos quarts de deu del vespre.

Qui canta, els seus mals espanta!

Per Sant Joan i Sant Pere coques de pastisseria

De les pastisseries del Masnou

Nova direcció
Alvaro i fills
Des de 1927

PASTISSERIA
miquel

Pere Grau, 59 93 555 06 61 el Masnou

Pastisseria Degustació Granja

Matalí
Des de 1866

Prat de la Riba, 4 · 93 555 04 60
El Masnou

david

MMACE02
(Millor Mestre Artesà
Xocolater d'Espanya 02)

pastisser

Venda
Online

Medalla de bronze
MMAPE03
(Millor Mestre Artesà
Pastisser d'Espanya 03)

93 555 34 75

Navarra, 100 · El Masnou

pastisseria@davidpastisser.com

www.davidpastisser.com

Mestre Pastisser

PASTISSERIA · CONFITERIA

La Moreneta

Itàlia, 31 · Tel. 93 555 35 64 · El Masnou